

VOORWOORD

Albert Ponsioen
hoofdredacteur Onderzoek & Praktijk

Het natte najaarsweer houdt maar aan, de nieuwe Jeugdwet wordt in 2015 ingevoerd en de crisis houdt maar niet op. Wij zijn hard toe aan lichtpuntjes in deze donkere tijden. En zowaar, na het optimistische geluid van de directeur van de Nederlandsche Bank is dan hier het najaarsnummer van *Onderzoek & Praktijk*. Een grote kans dat u dit tijdschrift onder ogen komt tijdens het derde Met-Het-Oog-Op-Behandeling-congres. Misschien nog in afwachting van wat er komen gaat, of u heeft al een deel van het congres achter de rug. Hoe dan ook en waar dan ook, er zijn weer goede redenen de inhoud van deze *Onderzoek & Praktijk* tot u te nemen.

Zo gaat *Andries Schilperoord* in zijn artikel over de culturele dialoog in op de risico's van te weinig of teveel rekening houden met culturele verschillen. Het in gesprek gaan en blijven kan veel van deze risico's wegnemen of voorkomen. Het verdiepen is de ander en zijn of haar achtergrond is overigens niet alleen belangrijk wanneer de cultuurverschillen groot zijn.

De laatste jaren krijgt het thema van de executieve functies (EF) veel aandacht. Een hausse aan artikelen, tests, vragenlijsten en boeken zijn er over dit onderwerp verschenen. Het is belangrijk dat EF ook bij kinderen met LVB-problematiek aandacht krijgt. Vooral omdat er een sterke overlap bestaat tussen EF en adaptatievermogen, zoals bekend het kerndomein van LVB-problematiek. Russell Barkley beschouwt in een recente publicatie¹ EF en sociaal adaptatievermogen zelfs als inwisselbare begrippen. *Martine Heij, Madelon Schaapman, Desirée Florisson* en *Lex Wijnroks*, de auteurs van het tweede artikel in dit najaarsnummer, beschrijven een onderzoek dat goed aansluit bij deze zienswijze. Zij onderzochten de relatie tussen EF en sociale cognities bij kinderen met LVB-problematiek. Een fraaie poging om meer grip te krijgen op het begrip adaptatievermogen.

Mocht er sprake zijn van een verstandelijke beperking bij kinderen met LVB-problematiek dan kan de beperking licht zijn, de problematiek van deze kinderen is dit zeker niet. Vaak is de problematiek complex en is er sprake van een verhoogd risico op hechtingsproblemen. Om de kans op het herstellen van verstoorde hechtingsrelaties te vergroten zou bij een uithuisplaatsing eerder voor een behandelgezin moeten worden gekozen dan voor een residentiële behandelgroep. *Ilze Wiegeraad* legt uit waarom.

En als dan ook nog de kinderen en jongeren zelf gezinshuizen meer waarderen dan het wonen in een leef- of behandelgroep, waarom zijn er dan niet veel meer gezinshuizen? *Bas van Diggelen* gaat in zijn bijdrage in de rubriek *Uit de praktijk* op deze kwestie in.

Onze columnist van het jaar, *Frans Ravestein*, komt in dit nummer met een klassieke psychologische beschouwing over mensentypen: de ideologen, de onwetenden en de realisten. De combinatie ideoloog en transitie is wel iets om koude rillingen bij te krijgen, vooral als een belangrijk deel van *hun* ideologie vooral door economische motieven bepaald lijkt te worden.

---

¹ Barkley, R. A. (2012). *Executive functions. What they are, how they work, and why they evolved*. New York: The Guilford Press.

Maar wij willen dit nummer positief afsluiten met de bijdrage van *Geraldo Alken* en *Wesley van Doorn*, studenten van de Hogeschool Leiden. Zij lichten hun onderzoek dat zij onder lezers van *Onderzoek & Praktijk* verrichten kort toe, als prelude op een uitgebreider artikel in één van de volgende nummers.

Veel leesplezier!

